

MARIAN BOLUM

**STUDII ȘI ARTICOLE
DE NUMISMATICĂ**

EDITURA SFERA

MARIAN BOLUM

STUDII ȘI ARTICOLE
DE NUMISMATICĂ

EDITURA SFERA
BÂRLAD
2012

Tehnoredactare: Bianca Maria Bolum
Corector: Nina Bolum
Coperta: Anca Sorana Bolum

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
BOLUM, MARIAN

Studii și articole de numismatică / Marian Bolum. - Bârlad : Sfera, 2012

ISBN 978-606-573-189-9

737

© Copyright 2012

Toare drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate autorului.

Cuprins

Introducere

Circulația monetară în Moldova și Țara Românească după încetarea emisiunilor autohtone

Talerul- leu

Emisiunea monetara Sadagura

Talerul Mariei Tereza

Încercări de reglementare a circulației monetare în prima jumătate a secolului al XIX

Proiecte și probe monetare realizate în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza

Al. I. Cuza în medalistica bârlădeană

Înființarea sistemului monetar național.

Primele monede românești

Primele monede de argint realizate conform sistemului monetar adoptat în 1867

Emisiunea biletelor ipotecare

Emisiunea monetară 5 lei 1880

Monede divizionare de bronz emise după proclamarea Regatului

Adoptarea sistemului monometalism aur

Monedele din cupru-nichel realizate în timpul domniei regelui Carol I

Monedele jubiliare de argint din 1906

Ultimele emisiuni monetare cu efigia regelui Carol I

Monedele de hârtie emise în anul 1917

Bancnotele de ocupație ale Băncii Generale Române

Bancnote ale Băncii Generale Române ștampilate la Sibiu

Unificarea monetară din 1920-1921. Coroanele-lei
Monedele regelui Ferdinand

Monedele divizionare emise conform Legii de
stabilizare monetară din 1929

Monedele uzuale emise în timpul domniei regelui
Carol al II-lea

Monede emise în timpul domniei regelui Mihai I
Medalia comemorativă „Ardealul nostru”

Bancnotele de ocupație emise pentru România de
Comandamentul Armatei Roșii

Bancnota de cinci milioane lei din 1947

Reforma monetară din august 1947. Ultimele monede
emise în timpul domniei regelui Mihai I

Jetoanele - semne monetare de ieri și de azi

Contents

Introduction

The monetary circulation in Moldavia and Muntenia after the ending of the local emissions

The leu -plate

The monetary emission Sadagura

The plate of Maria Tereza

Regulatory efforts of the monetary circulation in the first half of the 19-th century

Projects and monetary evidence achieved during Alexandru Ioan Cuza s reign

Al.I.Cuza in the medalistica from Barlad

Creating the national monetary system The first Romanian coins

The first silver coins made according to the monetary system adopted in 1867

The emission of the mortgage tickets

The monetary emission 5 lei 1880

Divisionary bronze coins emitted after the proclamation of the Kingdom

Adopting the monocoins system gold

Copper-nickel coins achieved during the reign of the king Carol the first

The Jubilee edition of the silver coins in 1906

The latest monetary emissions with the effigy of the king Carol the first

Paper coins emitted in 1917

The occupation notes of the Romanian General Bank .....

Notes of the Romanian General Bank. Stamped in Sibiu

The monetary unification in 1920-1921. Crowns-lei

The coins of the king Ferdinand

The divisionary coins emitted according to the Law of monetary stabilization in 1929

The ordinary coins emitted during the reign of king Carol the Second

Coins emitted during the reign of king Mihai the First

The commemorative coin „Our Ardeal”

The occupation notes emitted for Romania by the Commandment of the Red Army

The note of 5 million lei in 1947

The monetary reform in August 1947. The latest coins emitted during the reign of the king Mihai

Tokens - signs from yesterday and today

INTRODUCERE

Lucrarea *Studii și articole de numismatică* este rodul unor preocupări mai vechi, ce s-au concretizat începând cu anul 2007. Inițial am dorit să abordez doar aspectele mai deosebite ale circulației monetare de pe teritoriul României și să le aduc la cunoștința publicului larg prin intermediul revistelor de cultură (*Elanul, Academia Bârlădeană, Lohanul, Prutul*) sau de istorie (*Cercetări istorice*), ce apar în județul nostru, însă după ce am constatat că astfel de articole se bucură de un oarecare interes m-am hotărât, profitând de faptul că în ultima vreme am mai mult timp la dispoziție pentru astfel de activități, să completez ce am publicat până acum cu alte studii, astfel încât să cuprind într-o carte principalele tipuri monetare ce au apărut în perioada 1867-1947.

În paginile acestei lucrări puteți urmări aspecte ale circulației monetare după încetarea emisiunilor autohtone, o parte din monedele care au circulat la începutul secolului al XIX-lea, primele încercări de realizare a unei monede naționale și principalele monede emise în perioada regalității. De asemenea, am avut în vedere unele aspecte referitoare la circulația bancnotelor (biletele de hypotecare, coroanele-lei, bancnotele de ocupație din primul și al doilea război mondial ș.a.), cât și câte un studiu de medalistică și unul de exonomie, pentru a lărgi sfera celor care doresc să se aproprie de acest domeniu.

Inițial am considerat că aceste studii se pot adresa iubitorilor de istorie și colecționarilor începători (din această cauză am lărgit sfera prezentărilor și am preferat să am în vedere și piese din domenii apropiate numismaticii, respectiv unele medalii sau jetoane), însă acum, la o privire mai atentă, constat că aceste materiale pot fi un instrument de lucru util tuturor celor ce au astfel de preocupări. Plecând de la premisa inițială, nu am dorit să prezint decât tangențial monedele de aur din timpul regalității, nu am dorit să fac

referiri la monedele foarte rare (1 ban 1883, 1 ban 1888 ș.a.) și nici la monedele de aur sau de argint emise în timpul regimului comunist, deoarece aceste piese sunt mai puțin accesibile colecționarului român.

Lucrarea își propune să sintetizeze, într-o formă care să aibă în vedere aspectele economice, tehnice dar și contextul istoric care a generat necesitatea apariției monedelor prezentate, principalele informații din domeniu (din păcate, sursele care pot fi folosite sunt foarte puține), însă în același timp prezintă o serie de puncte de vedere personale și concluziile la care am ajuns în cei 22 de ani de când mă preocupă numismatica. În același timp amintim că marea majoritate a pieselor prezentate cu această ocazie fac parte din colecția personală.

Au fost folosite ca surse de informare lucrările de specialitate (George Buzdugan, Octavian Luchian, Constantin Oprescu, *Monede și bancnote românești*, Editura Sport Turism, București, 1977, Erwin Schäffer, Bogdan Stambuliu, *România proiecte, probe monetare, și catalogul monedelor emise*, vol I, Galeria numismatică, București, 2009, Costin C. Kirițescu, *Sistemul bănesc al leului și precursorii lui*, vol I-III, Editura Enciclopedică, București, 1997, Octavian Iliescu, Paul Radovici, *Monetele României*, Editura Enciclopedică, București, 2004. Ioan Dogaru, *Catalogul monedelor și bancnotelor românești emise în perioada 1853-1977*, București, 1978), *Buletinul Societății Numismatice Române*, revista *Colecționarul român* dar și o serie de site-uri specializate: <http://romaniancoins.org/ro>, <http://transylvanian-numismatics.com>, <http://www.allnumis.ro/moneda/romania>, <http://www.bancnote-monedede.ro>, <http://numismatica.finantare.ro>, <http://www.gcoins.net/>, www.coins.ro/comemorativ/monede-comemorative.php, <http://www.legestart.ro> ș.a.

Lucrarea de față își propune doar să prezinte unele aspecte ale numismaticii românești. Cu siguranță, cercetările ulterioare vor completa demersurile noastre.

marian_bolum@yahoo.com

În paginile acestei lucrări puteți urmări circulația monetară după încetarea emisiunilor autohtone, o parte din monedele care au circulat la începutul secolului al XIX-lea, primele încercări de realizare a unei monede naționale și principalele monede emise în perioada regalității. De asemenea, am avut în vedere unele aspecte referitoare la circulația bancnotelor (biletele ipotecare, coroanele-lei, bancnotele de ocupație din primul și al doilea război mondial ș.a.), cât și câte un studiu de medalistică și unul de exonomie, pentru a lărgi sfera celor care doresc să se aproprie de acest domeniu.

marian_bolum@yahoo.com

ISBN 978-606-573-189-9